

ERGENLERDE GENEL VE AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞININ YORDAYICISI OLARAK BEŞ BÜYÜK KİŞİLİK ÖZELLİĞİ

Arş. Gör. Zekeriya Çam
Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi
Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bölümü
zekeriyacam@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı genel ve akademik erteleme davranışının yordayıcısı olarak beş büyük kişilik özelliğinin rolünü incelemektir. Bu amaçtan hareketle Kocaeli ilinde lise öğrenimine devam eden ve farklı sosyo-ekonomik düzeydeki (SED) 479 katılımcıdan veri toplanmıştır. Katılımcıların 258'i (%53,9) erkek ve 221'i (%46,1) kızlardan oluşmakta ve yaş ortalaması $\bar{X} = 16.26$ 'dır. Bu çalışmada katılımcılardan veri toplamak amacıyla Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen Genel Erteleme ve Akademik Erteleme ölçekleri, John ve Srivastava (1999) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlama çalışması Evinç (2004) tarafından yapılan Beş Büyük Kişilik Özelliği Envanterinden yararlanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre beş büyük kişilik özelliği, genel ertelemenin %46'sını ($R^2 = .457$; $F = 79,356$; $p < 0.001$), akademik ertelemenin ise %36'sını ($R^2 = .357$; $F = 52,460$; $p < 0.001$) açıklamaktadır. Bu sonuçlara dayalı olarak liseye devam eden ergenlerde beş büyük kişilik özelliğinin genel ve akademik ertelemeyi anlamlı bir şekilde yordadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Genel erteleme, akademik erteleme, beş büyük kişilik özelliği.

BIG FIVE PERSONALITY TRAITS AS A PREDICTOR OF GENERAL AND ACADEMIC PROCRASTINATION BEHAVIOURS AMONG ADOLESCENTS

Abstract

The purpose of this study examining the predictive role of Big Five personality traits on general and academic procrastination behaviours. For this purpose research data was gathered from 479 participants who attend to high schools and have different socio-economic status (SES) in Kocaeli. 258 (%53,9) of participants are males and 221 (%46,1) are females and the mean score of participants' age $\bar{X} = 16.26$. Research datas were gathered by General and Academic Procrastination Scales which developed by Çakıcı (2003) and Big Five Personality Traits Inventory which was developed by John and Srivastava (1999) and translated to Turkish by Evinç (2004). As a result of study Big Five personality traits explained %46 of variance of general procrastination ($R^2 = .457$; $F = 79,356$; $p < 0.001$) and %36 of academic procrastination ($R^2 = .357$; $F = 52,460$; $p < 0.001$). Based on these results can be said that Big Five personality traits has a significant predictive role on general and academic procrastination among adolescents.

Keywords: General procrastination, academic procrastination, big five personality traits.